

Beszélgetés

a barátságról, szerelemről, közösségről

Igazi barátság, igazi barátok nélkül nagyon nehéz boldogulni az életben. Különösen a fiatalok számára nélkülözhetetlen a barátság köteléke, hiszen egyedül igen nehéz volna eligazodni akár a tanulással, a munkával, akár a közösséggel, mondjuk ki bátran, a szerelemmel kapcsolatos problémák között is. Sok felnőtt félti gyermekét a barátoktól, s különösen elképzelhetetlennek tartja a lányok és a fiúk barátságát. Mások kétségbe vonják magát a barátság érzését is, azt tartván, hogy már elavult, nem jellemző a mi korunkra. Egyesek a közösséget féltik, mert arra gondolnak, hogy a barátság csoportokká, klikkeké bontja szét a kollektívát.

Legegyszerűbb, ha megkérdezzük magukat a fiatalokat, s azokat, akik állandóan közöttük élnek, mi a véleményük ezekről a kérdésekről.

SÁNDOR: Aki azt hiszi, hogy a barátság érzése kivész az emberekből, mélyesen téved. Én hiszek a barátságban, s tudom is, mi az. Olyan szerencsém van, hogy ikrek vagyunk, úgy, hogy testvérem egyúttal a legjobb barátom is. Rajta kívül egy kislánnyal is barátkozom, s mondhatom, jól megértjük egymást.

BÉLA: Ez teljesen hihető. Ha valaki tudja, mi az értéke az igazi barátságnak, én tudom, hiszen évek óta közösségekben élek. Négy éve már annak, hogy hatan fiúk szoros barátságot kötöttünk. Persze ez nem jelenti azt, hogy az égvilágon mindenről egyforma a véleményünk és sohasem vitatkozzunk egymással. De ettől függetlenül segítjük, támogatjuk egymást, igyekszünk mindenben szót érteni. Szóval jó barátok vagyunk. Ebbe a körbe bevettük a lány-osztálytársakat is. Ahogy mi mondjuk, „fiúsfittottuk” őket.

GYÖNGYI: Csak hogy ilyenkor félt, hogy a barátság szerelemmé válik.

ÉVA: Miért félt az?

GYÖNGYI: Mert a szerelem rendszerint barátsággal kezdődik.

IGAZGATÓ ELVTÁRS: Az én tapasztalatom szerint a vegyes osztályokban, egykorúak között ritkán alakul ki szerelem.

BÉLA: Ez nem is olyan biztos. Nem szólva arról, hogy családunk felnőtt tagjai mind magukkal egykorúval kötöttek házasságot, de nekem is nagyon sok osztálytársam jár együtt. Baráti körünkben sem okozott problémát, amikor kiderült vonzódásom az egyik kislánnyal. Igaz, először nehezteltek miattam a fiúk, de miután megbeszéltük a dolgot, megnyugodtak. Azóta is minden a legnagyobb rendben van.

RÓZSA: Mégis azt hiszem, hogy a barátságot rendszerint megöli a szerelem. Két példát is tudnék rá mondani. Tizenhét éves korunkban KISZ-táborban voltunk, ahol barátnőm összekeveredett egy fiúval. A fiú végül szerelmes lett belé, pedig senki nem bízta föl rá. Mi történt? A lány megunta a zaklatásokat, kiadta a fiú útját. A másik eset még szomorúbb. A lány nagyon gyenge tanuló volt, s fűt-fát ígért a fiúnak, csak hogy az érettségén átsegítse. Együtt tanultak. Amikor azután leérettségizett, vége lett a barátságnak is.

BÉLA: Mert nem igazi, hanem érdeklődés volt. Én is sokat segítettem a kislánynak, de eszembe se jut, hogy ellenszolgáltatást kérjek tőle.

IGAZGATÓ ELVTÁRS: Mégis az a tapasztalat, hogy a diákszerelmek rendszerint rövid életűek, az ilyen korban született érzések nem elég tartósak.

BÉLA: Tessék elhinni, nagyon illúzióromboló ez.

ÉVA: Pedig hidd el, így van. Bátyám öt évig külföldi egyetemen tanult, s addig hűségben vártak egymásra menyasszonyával. Mikor azután hazajött, felbontult a kapcsolat, összerop-

pant a nagy szerelem. Egy egészen más típusú lányt vett el feleségül. De hadd mondjak el egy s mást én is a barátságról, hiszen szintén kollégiumban lakom, ahol jó baráti kollektíva nélkül nem is lehet élni. A legfontosabb az, hogy ne egymás karára, hanem egymás hasznára barátkozzunk. Amikor például egyik társunk egy trükkkel ki akart maradni egész éjszakára, egyszerűen nem viseltük el felelőtlenségét, s mi magunk mentünk el megbeszélni a dolgot az igazgatónőhöz. Természetesen nem mindenki mindenivel barátkozik, de ha a szellem jó, nem alakulhat ki klikkek, s a barátság az egész közösséget erősíti. Nagyon jól emlékszem azonban, hogy tavaly egyszer barátnőmmel vettem részt egy stikliben: hamisan javítottuk ki az orosz dolgozatunkat. Szerencsére rajtakaptak bennünket a tanárnő, s mi nagyon elszégyelltük magunkat. Úgy gondolom tehát, hogy a jó barátság is a hibák, megpróbáltatások között kristályosodik ki, válik erőssé. Olyan barátság talán nincs is, amelynek minden vonása mindig pozitív.

BÉLA: Bizony sokszor nehéz tisztán megartani a barátságot. A nevelőthonban fegyelmi vétséget követett el társaságunk egyik tagja. Csak hogy a fegyelmi bizottságban, vezetőinknél kívül, közlünk is hivatalosan négyen. Most mit csinálnak? Védjük meg? Sokat gondolkodtunk rajta, s végül úgy határoztunk, hogy előbb beszélünk vele, megmondjuk, hogy nem lehetünk elnézőek, vállalnia kell tetteit a felelősséget. De mi azért éppúgy barátai maradtunk mint eddig, sőt segítünk is neki.

GYÖNGYI: Igen, az igazi barátok nem nézik el egymás hibáit, és ha kell, „egymás fejéhez” is verik.

ÉVA: Persze vannak dolgok, melyeket nem beszél meg az egész kollektíva. Családi ügyekkel, legbensőbb problémákkal nem állunk ki a hálósza középre, hanem csak a legszorosabb barátnőnkkel tárgyaljuk meg. Ez egyáltalán nem megy a közösség rovására.

BÉLA: Mint ahogy az sem, hogy mi, fiúk gyakran kérünk tanácsot lánybarátainktól, amikor valamelyikünk megismerkedik egy kislánnyal, udvarol neki. Sok apróbb — nagyobb problémát megoldottunk már így együtt.

IGAZGATÓ ELVTÁRS: Egyik iskolatársatok mesélte el, hogy barátnője, akivel együtt végezte az általános iskolát, fodrász lett. Rendes lány maradt, csak hogy mivel dolgozik, keres, másként nézi a világot, másként él, mint egy középiskolás diák. Bármennyire is fáj neki, ketté kellett szakítani a barátság szálait. Dicséretére szóljon, hogy volt ereje hozzá.

GYÖNGYI: Igen, az ilyesmi gyakran tönkre teszi a barátságot. Bár az én régi

barátnőmmel más ok miatt szakítottunk. Amikor az általános iskola elvégzése után Debrecenbe került, én pedig Szegedre, egy darabig levelezgettünk még, azután minden abba maradt. Ha nem beszélhetjük meg nap mint nap a problémáinkat egymással, akkor már nincs is értelme a barátságnak.

BÉLA: Ne hidd, Gyöngyi, hogy az igazi barátság ilyen könnyen megszakad. Én már hét éve vagyok távol hazulról, de az otthoni barátommal most is éppen olyan jóban vagyok, mint régen. Gyakran váltunk levelet, a szünetben pedig találkozzunk, s jól kibeszéljük magunkat.

TANÁR ELVTÁRS: Úgy mondják tréfásan, hogy a szerelmet gyengíti, a barátságot erősíti a távolság.

SÁNDOR: Legalább az is kiderül, hogy ki volt csak „haver”, ki pedig barát.

RÓZSA: Az előbb említett barátnőm Sopronba került érettségi után. S hogy, hogy nem, „belebotlott” egy családos emberbe. Persze édesanyjának nem írta meg a dolgot, de szerencsére nekem igen. Tudott róla a nagynénje is. Azt hiszem, nekünk köszönhető, hogy még idejében észhez tért. Azóta is sűrűn levelezünk, s mindketten őszintén megírjuk egymásnak örömeinket, gondjainkat. Nem kell tehát feltétlenül naponta találkozni azoknak, akik barátságot tartanak.

GYÖNGYI: Érdekes egyébként, hogy a barátság hogyan járul hozzá az iskolai és az osztályközösség kialakulásához. Elsőben még csak „osztály” voltunk, akik csak úgy véletlenül kerültünk össze. Azután megválasztottuk

Nem mintha a téma kimerült volna, de hiszen sok mindenről szó esett ezen a beszélgetésen. Kiderült például, hogy a barátságra minden mai fiataligényt tart. Azon is vitatkoztunk, hogy a barátság és a szerelem mint viszonylik egymáshoz, s ha nem is mindig vezet jóra, általában nem kell félni egymástól a lányokat és a fiúkat. Azzal is egyetértett mindenki, hogy a baráti körök kialakulása elősegítheti a közösség formálódását és a közösségek is jó hatással lehetnek a baráti körökre, ha van hozzá elég erejük. Ezek után levetheti „álarát” a társaság nyolc tagja. Az igazgató elvtárs dr. Török László volt, a Felső Tisza-parti Gimnázium igazgatója. A tanár elvtárs Vass György, az iskolai KISZ-szervezet tanácsadó tanára, Gyöngyi Sándor Gyöngyi, a KISZ végrehajtó bizottság titkára, III/b osztályú tanuló, Éva Pesti Éva, a vb tagja, kollégiumi KISZ-tanács, IV/a osztályos, Béla Bozsits Béla, alapszervezeti KISZ-titkár és kollégiumi KISZ-titkár, IV/b osztályos, Sándor Péter Sándor, a vb gazdasági felelőse, II/a osztályú tanuló. Róza Kasza Róza, a Kenderfont- és Szövőipari Vállalat KISZ-szervezetének szervező titkára.

Legközelebb január 19-én, kedden gyűlnek össze a szegedi újságíróklubban (Tanácsköztársaság útja 10.) a fiatalok, hogy a helyes viselkedésről, magatartásról beszélgessek el. Ezen nemcsak a meghívottakat látjuk szívesen, hanem minden fiatalt, akit érdekel ez a probléma, s elmondaná róla véleményét is.

Újjáválasztják az MHS-vezetőségeket

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Országos Elnökségének határozata alapján Szegeden is megkezdődött az MHS üzemi alapszervezeteiben a vezetőségek és az ellenőrző bizottság újjáválasztása. Januárban 43 alapszervezet vezetőségének újjáválasztására kerül sor. Az első taggyűlések tapasztalatai azt mutatják, hogy megnövekedett az érdeklődés a honvédelmi munka, különösen a honvédelmi tömegsportok iránt.

A megtartott taggyűlések közül igen eredményes volt a MÁV gépjárat, a DÁV központ, a posta, az ingatlankezelő vállalat, a Szegedi Ruhagyár stb. vezetőségválasztó taggyűléseinek előkészítése és megtartása. A MÁV gépjárat vállalatnál Báló József már 15 év óta tölti be az MHS elnöki tiszttségét és a tagság most nyolcadszor is őt választotta meg. Ebben az alapszervezetben — de sok helyen mást is — a vezetőségi tagok többsége már 8—10 éve látja el eredményesen feladatát.

Helyes kezdeményezés, hogy a taggyűlésekre meghívják a bevonulás előtt álló sorköteles fiatalokat, valamint azokat, akik valamely MHS-szakkörben már kitűntek tevékenységükkel.

Az eddig tartott taggyűlések beszámolóit alapos előkészítő munkára mutatnak. Valamennyi beszámoló foglalkozott a polgári védelmi okta-

tással, a lakosság polgári védelme felkészítésének szükségességével. Szó volt a bevonulásról, a vezetőségek a tagságtól kapott két évvel ezelőtti megbízást. A vezetőségi tagok többsége az évek folyamán megkedvelte, sőt megszerette a szövetségben végzett munkát, és szívesen látja el feladatát továbbra is.

Mint a felszólalások hangsúlyozták, Szegeden a katonai elő- és utóképzés megfelelő volt az elmúlt években. Sok száz tartalékos tiszt tanulmányozta tanfolyamokon a legújabb haditechnikai módszereket, s még több sorköteles fiatal sajátította el a katonai alapkövetelményeket.

A vezető szervek újjáválasztásával egy időben a januári taggyűléseken mindent küldöttéket is választanak a februárban megtartandó városi küldöttékeztetésre, ahol az MHS városi vezetőségét választják majd meg. Több helyen jutalmakat adtak át a munkában élen járóknak, körvezetőknek, szakvezetőknek.

Bizonyítják a taggyűlések: a Magyar Honvédelmi Sportszövetség eredményesen oldja meg a honvédelmi nevelésben és a magyar sport fejlesztésében reá háruló feladatokat, jelentősen hozzájárul az ifjúság és a felnőtt lakosság szocialista szellemű hazafias neveléséhez.

Húszmillió forint kihasználatlanul

A Csongrád megyei falusi kisbancok, a takarékszövetkezetek mind nagyobb hitel-forgalmat bonyolítanak le. 1964-ben már összesen 29 millió 417 ezer forint kölcsönt adtak tagjaiknak építkezéshez, bútorok, motorok, gépkocsik vásárlására. A forgalmat javította az is, hogy egy év óta az

építkezésekhez folyósítható kölcsönök összegét 15 ezer forintra emelték. A jó eredmények ellenére a lakosság még mindig nem ismeri teljesen a takarékszövetkezetek segítő szerepét. A takarékszövetkezetek ugyanis még további 20 millió forinttal tudtak volna több hitelt nyújtani, hogyha többen fordulnak hozzájuk.

Egy újítás megoldotta a 14 évi problémát

Azok, akik jártak, vagy dolgoztak a seprűgyárban, nem szívesen emlékeznek vissza arra a levegőre, amely jellemezte a gyár majdnem valamennyi műhelyét. A korszerűtlen üzemrészek levegője annyira szennyezett volt kén-dioxid, hogy az ott dolgozó munkások csak úgy tudták feladatukat végezni, hogy napközben többször kimentek az udvarra friss levegőt szívn.

A vállalat vezetősége segítségével hívta a könnyűipari kutatóintézetet a probléma megoldásához. Az intézet által javasolt megoldások azonban olyan költségek voltak, hogy azokat a vállalat nem tudta megvalósítani. A vállalat vezetősége mindössze annyit

tehetett, hogy a cirokválogatásban dolgozó munkaidét 6 órára csökkentette. A munkásvándorlás azonban tovább tartott, különösen nagy méreteket öltött 1964-ben. Mivel a seprűgyár teljes egészében exportra termel — évente körülbelül 900 ezer nagy és 1 millió 200 ezer kis seprű készül itt — és az exportszállításoknak határidőben kell törénniük, a gyár vezetőségének egyik legsürgősebb feladata volt biztonságossá tenni a gyártást, minél előbb, még akkor is, ha már megkezdtek az új seprűgyár építését.

A gyár műszaki kollektívája a múlt évben különböző kísérleteket végzett annak érdekében, hogy csökkentse a műhely levegőjének szennyeződését. A Szegedi Tudományegyetem adjunktusa, dr. Várkonyi Bernát, valamint az üzem két művezetője, Bagi János és Bánya Péter közös újítási javaslatot nyújtott be. Az újítás bevezetése nem jár semmiféle megtakarítással, a vállalat vezetősége mégis elfogadta és bevezette.

Az újítás alapján december 21-e óta előkészített cikrokkal dolgozik az üzem. Azóta a műhelyek levegője lényegesen tisztább, nem érezhető a fojtó kényszer, a dolgozók hangulata, a munkához való viszonya lényegesen megváltozott. Az üzem kollektívája láthatóan örül a 14 év óta húzódozó probléma megoldásának.

Czernay Károly, a Szegedi Écs- és Seprűgyár újítási előadója

Február 1-én kezdődik az iskolarádió II. félévi programja

Február 1-én, hétfőn délután 11 órakor énekórával kezdődik az iskolarádió idei — május 28-ig tartó — második félévi programja. A négy hónap alatt minden hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délután 11 óráig fél 12-ig rendszeresen jelentkeznek az iskolarádió. **Tantárgyai:** énektanítás, orosz, angol társalgás, osztályfőnöki óra és irodalom. Az osztályfőnöki óra hallgatói a többi között a babonákról, a baráti országok életéről, a bátorság és a vakmerőség kérdéseiről, az életcélokról, a szerelem, barátság, család problémáiról, a szo-

cialista társadalom embereszményéről, az erős akaratról és a makacsságról, a közösségi fegyelméről, az önfegyelméről hallanak. Az irodalomórák anyagában Arany János balladái, József Attila versei, mai magyar költők művei is szerepelnek. Foglalkozik az iskolarádió a mai amerikai, olasz, francia, német és szovjet irodalom helyzetével.

Az iskolarádió rendszeresen jelentkező mellékletében a hallgatók részleteket hallhatnak Katona József Bánk bán-jából, Csehov Ványa bácsi című színművéből, Miller Az ügynök halála, Németh László Két Bolyai, Vörös-

marty Csongor és Tünde, valamint Gorkij Kispolgárok című drámájából, Solohov Emberi sorsának rádiójáték változatát is műsorára tűzi az iskolarádió. A zenei mellékletben több adás ismerteti a bécsi klasszikusok munkásságát, a romantikus zenét és a XX. század magyar muzsikáját. A művészettörténeti adások a római művészettel, a román stílussal és a gótikával foglalkoznak. A földrajzi mellékletben Germanus Gyula indiai élményeiről, a Csendes-óceán felfedezésének történetéről és a Szedov hajó hőseiről hallhatnak az iskolarádió hallgatói.